

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

DUS/07/255/TG/09

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 23.06.09

nr. 3563 podpis

Warszawa, 22 czerwca 2009 r.

S E K R E T A R I A T
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 23.06
nr. 447 podpis

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na oświadczenie senatorskie Pana senatora Stanisława Gorzycy dotyczące interpretacji przepisów dotyczących ubezpieczenia społecznego sołtysów, nadesłane przy piśmie Pana Marszałka z dnia 21 maja 2009 r. znak: BPS/DSK – 043 – 1669/09, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Z różnych źródeł dochodzą informacje, że wójtowie i burmistrzowie zawierają z sołtysami umowy zlecenia na wykonywanie przez nich funkcji inkasentów w zakresie poboru podatku rolnego i innych podatków lokalnych. Zawarcie umowy zlecenia rodzi określone skutki prawne, w tym również w zakresie ubezpieczenia społecznego zleceniobiorcy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu powszechnemu, realizowanemu przez ZUS, na podstawie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Ubezpieczenie społeczne powszechne ma pierwszeństwo przed systemem ubezpieczenia społecznego rolników, realizowanym przez KRUS. Dlatego też sołtysi - rolnicy, z racji zawarcia umów zlecenia, jeżeli do tej pory podlegali ubezpieczeniu społecznemu rolników, utracili prawo do ubezpieczenia w KRUS i zostali objęci obowiązkowymi ubezpieczeniami w ZUS. Postępowanie instytucji ubezpieczeniowych, zarówno ZUS, jak i KRUS w tym zakresie jest zgodne z obowiązującymi przepisami.

Jednakże, wykonywanie przez sołtysów funkcji inkasentów w zakresie poboru podatków nie musi rodzić obowiązku ubezpieczenia społecznego w ZUS, ponieważ na wykonywanie tej funkcji przez sołtysa nie jest konieczne zawarcie umowy zlecenia z organem wykonawczym gminy. Wynika to zarówno z obowiązującego ustawodawstwa w tym zakresie jak i utrwalonego orzecznictwa sądowego. To, że rada gminy może zarządzać pobór podatku rolnego oraz innych podatków lokalnych wynika z przepisów ustawy o podatku rolnym oraz przepisów o podatkach i opłatach lokalnych. W związku z tym na mocy uchwały rady gminy pomiędzy gminą a inkasentem nawiązuje się stosunek administracyjnoprawny. Sołtys-inkasent jest wtedy podmiotem wykonującym czynności o charakterze publicznoprawnym. Tak więc nałożenie obowiązku poboru podatku oraz sprecyzowanie tego obowiązku nie może nastąpić w drodze umownej. Uchwała rady gminy stanowi bowiem konieczny, jak również wystarczający akt prawny, na podstawie którego może być powierzona sołtysowi funkcja inkasenta, w tym wypłacenie wynagrodzenia w związku z pełnieniem tej funkcji.

W związku z powyższym, skoro zawieranie umów cywilnoprawnych dotyczących pobierania przez sołtysów podatku rolnego jest niewłaściwe, należałoby rozwiązać te umowy, co pozwoliłoby wrócić sołtysom – rolnikom, pełniącym funkcje inkasentów, do systemu ubezpieczenia w KRUS.

Stosowne wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazał do Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej oraz Krajowego Związku Sołtysów RP. Treść pisma Ministra znajduje się na stronie internetowej MRiRW w zakładce Informacje Branżowe, Zabezpieczenie Społeczne Rolników.

MINISTER
Jolanta Fedak